

دولت نهاد استاندارد ملی
سازمان ملی استاندارد ایران
جمهوری اسلامی ایران

شماره مدرک

EW-EBO31- RHB -001-00

عنوان

استاندارد مراکز ایتومتری

(فضا , مکان , تجهیزات , پرونده و ظرفیت پذیرش)

مهر جهت اطلاع	استاد سازمان بهره‌برداران ایران تحت کنترل سیستم مدیریت کیفیت
---------------	--

مهر منسوخ

سازمان بهزیستی کشور

معاونت امور توانبخشی

دفتر امور توانبخشی روزانه و توانپزشکی

استاندارد

مراکز اپتومتری

(فضا , مکان , تجهیزات , پرونده و ظرفیت پذیرش)

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول : مقررات کلی

الف : تعریف - ویژگیهای محل کار اپتومتری

ماده ۱ : مرکز کلینیک و بخش اپتومتری در این استاندارد محل کار نامیده می شود .

تبصره ۱ : کلینیک اپتومتری به مکانی اطلاق می شود که در آن با پذیرش مراجعین جهت بهره گیری از خدمات اپتومتری شامل (تعیین شماره عینک , اندازه گیری میدان بینایی , اندازه گیری میزان بینایی , تمرینات ارتوپتیک , لنزهای تماسی , درمان انحرافات غیر جراحی چشمی , مشاوره در زمینه حفظ بهداشت چشم , آموزش بهداشت چشم در قالب مهدهای کودک و آموزشگاهها و ...) صورت می پذیرد .

تبصره ۲ : بدلیل اینکه معلولیتها گاه " دوگانه یا سه گانه می باشد لازم است یک مرکز اپتومتری مجهز به Ramp جهت معلولین جسمی حرکتی باشد .

تبصره ۳ : بهتر است مراکز اپتومتری حتی المقدور به جهت سهولت و عدم ایجاد اشکال حرکتی در طبقات تحتانی ساختمان واقع گردد .

تبصره ۴ : مراکز اپتومتری باید دارای سیستم برق اضطراری باشد که در صورت قطع برق عملیات درمانی متوقف نگردد .

تبصره ۵ : مراکز اپتومتری باید دارای کفپوش مناسب و قابل شستشو باشد .

تبصره ۶ : در یک مرکز اپتومتری بایستی توالت و دستشویی در محلی مناسب و قابل دسترس موجود باشد .

تبصره ۷: دیوارها و کف توالت و دستشویی ها باید از سنگ , کاشی یا سرامیک بوده و قابل ضد عفونی باشد .

تبصره ۸: مراکز اپتومتری باید دارای سیستم تهویه مطبوع باشد .

تبصره ۹: نور مکان درمان و معاینه در کلینیک اپتومتری بایستی قابل کنترل باشد .

تبصره ۱۰: براساس کوچکی و بزرگی مرکز اپتومتری بایستی مجهز به یک یا چند کپسول آتش نشانی باشد .

ب: وسعت و تقسیمات :

ماده ۱: قسمتهای درمانی مراکز اپتومتری شامل (ریفراکشن , ارتوپتیک , پریمتری , کنتاکت لنز , Low Vision , ... می باشد .

ماده ۲: وسعت محل کل بخش اپتومتری بایستی متناسب با نوع بیماری و تعداد مراجعه کنندگان و بر اساس فعالیت کلی مراکز درمانی اپتومتری می باشد .

ماده ۳: اتاق انتظار علاوه بر داشتن شرایط کلی به لحاظ نور , صدا , هوای محیط , کفپوش و صندلی وسایر امکانات رفاهی بایستی نزدیک به درب ورودی باشد تا از خدمات نگرهبانی مرکز مدد گرفته شود .

ج: ویژگیهای محوطه درمان :

ماده ۱: محوطه درمان بایستی دارای شرایط ذیل باشد :

- بدور از سر و صدا باشد .
- دارای هوای یکنواخت با دمای معتدل (نه سرد و نه گرم) باشد .

• از نظر نوری قابل کنترل باشد بطوریکه بتوان شرایط نوری زیاد و کم را در معاینه ایجاد نمود .

• صندلی معاینه بایستی بر اساس قد بیمار قابل بلند و کوتاه کردن باشد و راحتی لازم را داشته باشد .

ماده ۲: وسایل و تجهیزات را باید چنان در محیط قرار داد که از نظر کاربردی کاملاً مناسب و در عین حال ایمن باشد .

ماده ۳: محوطه درمانی نبایستی در معرض دید سایر بیماران و کلاً "ارباب رجوع قرار گیرد.

د: ویژگیهای بخش ریفراکشن (Refraction Part) :

ماده ۱: ابعاد اتاق معاینه بایستی ۶ x ۴ و یا ۶ x ۵ باشد (بایستی یادآوری شود که حتی المقدور بایستی یک بعد اتاق معاینه ۶ متر باشد و در موارد خیلی استثنایی می توان با کمک آینه از اتاق ۳ متری مدد گرفت) .

ماده ۲: نور اتاق معاینه بایستی قابل کنترل باشد .

ماده ۳: تجهیزات موجود در اتاق معاینه بایستی به سهولت قابل استفاده و دستیابی باشد.

ماده ۴: وسایل مورد نیاز بخش اپتومتری عبارت است از :

1- Retinoscope (رتینوسکوپ)

2- Ophthalmoscope (افتالموسکوپ)

3- PD Meter (پی دی متر)

4- Lens Meter (لنز متر)

5- Tonometer (تونومتر)

6- Cross – Cylinder (کراس سیلندر)

- 7- Snellen Chart (چارت اسنلن)
- 8- Trail Lens (جعبه عینک)
- 9- Slit Lamp (اسلیت لامپ)
- 10- Pen Light (چراغ قوه)
- 11- Infaant Trail Frame (تریل فریم اطفال)
- 12- Adult Trail Frame (تریل فریم بزرگسال)
- 13- Autorefractometer (اتورفراکٹومتر)
- 14- Prism Bar (پریزم بار)
- 15- Medox Wing (مدوکس وینگ)
- 16- Ischihara Colar Test (تست ایشی هارا)

هـ: ویژگیهای بخش ارتوپنیک :

ماده ۱: اتاق بایستی دارای ابعاد ۴x۶ باشد .

ماده ۲: اتاق بایستی دارای نور قابل کنترل و تهویه مناسب و دمای معتدل باشد .

ماده ۳: تجهیزات مورد نیاز این بخش عبارتند از :

- 1- Trail Lens (جعبه لنز)
- 2- Snellen Chart (چارت اسنلن)
- 3- Retinoscope (رتینوسکوپ)
- 4- Ophthalmoscope (افتالموسکوپ)
- 5- Sinoptophore (سینوپتوفور)
- 6- Trail Frame (تریل فریم)
- 7- Cross Cylinder (کراس سیلندر)

8- Tangent Screen (تانژانت اسکرین)

9- Prism Bar (پریزم بار)

و : ویژگیهای بخش پریمتری :

ماده ۱ : این بخش باید دارای اتاقی به ابعاد 4×6 باشد .

ماده ۲ : اتاق معاینه بایستی به سهولت تاریک شود .

ماده ۳ : وسایل مورد نیاز این بخش عبارتند از :

1- Perimeter

2- Trail Lens

3- Trail Frame

4- Retinoscope

5- Ophthalmoscope

6- Snellen Chart

7- Cross Cylinder

ز : ویژگیهای بخش کنتاکت لنز :

ماده ۱ : ابعاد اتاق بایستی به اندازه 4×6 متر باشد .

ماده ۲ : اتاق بایستی به سهولت قابل تاریک شدن باشد .

ماده ۳ : وسایل مورد نیاز این بخش عبارتند از :

1- Contact Lens Set (Soft – Hard) (ست کنتاکت لنز (سفت - نرم))

2- Retinoscope (رتینوسکوپ)

3- Ophthalmoscope (افتالموسکوپ)

4- Keratometer (کراتومتر)

5- Slit Lamp (اسلیت لامپ)

6- Snellen Chart (چارت اسنلن)

- 7- Trail lens (چارت لنز)
- 8- Trail Freme (تریل فریم)

ر: ویژگیهای بخش Low Vision:

ماده ۱: ابعاد اتاق بایستی در حدود ۴ x ۶ باشد .

ماده ۲: نور اتاق معاینه بایستی کافی (کم نور نباشد) باشد . در ضمن اینکه خیره کننده و در معرض تابش مستقیم آفتاب نباشد .

ماده ۳: وسایل مورد نیاز بخش Low Vision به شرح ذیل است :

- 1- Low Vision set (ست نیمه بینایی)
- 2- Snellen Chart
- 3- Ophthalmoscope
- 4- Slit lam
- 5- Retinos cope
- 6- Trail Freme
- 7- Trail lens
- 8- Auto refractometer

۹- تجهیزات کمکی بخش Low vision :

الف : دید دور مثل تلسکوپهای تک چشمی ، دوچشمی با توان متفاوت ، دوربینهای

سبک دستی .

ب : دید نزدیک مثل انواع ذره بینهای سبک دستی و رومیزی ، پایه دار ، بدون پایه ،

چراغدار ، لنزهای کلیپ که قابل نصب روی فرم عینک است ، CC TV (تلویزیون

مدار بسته) ، بهدید جهت خواندن .

فصل دوم : تجهیزات مراکز اپتومتری

کلاس ۱ : این کلینیکها در مراکز استانها لحاظ می گردد .

ماده ۱ : این تجهیزات براساس ضرورت و اولویت در دو کلاس تقسیم می گردد .

تبصره ۱ : دستگاههای مربوط به کلاس یک جهت راه اندازی مراکز اپتومتری

شهرستانها و کلاس دو جهت مراکز Referral جهت تجهیز مراکز است .

ماده ۲ : این تجهیزات از نظر تعداد مربوطه متناسب با تعداد مراجعات روزانه و تعداد

متخصصین موجود در این مراکز می باشد .

ماده ۳ : در مراکز کلاس دو بایستی وسایلی نظیر کلاس یک با تعداد مناسب در اختیار

قرار گرفته شود .

ماده ۴ : لازم به تذکر است که دو مرکز Referral در تهران موجود می باشد که بدین

وسیله بیماران ارجاعی از مراکز شهرستانها به این مراکز رجوع کنند .

تجهیزات مورد نیاز این مراکز

تجهیزات اپتومتری کلاس یک :

- 1- Retinoscope
- 2- Ophthalmoscope
- 3- Pd Meter
- 4- Lens Meter
- 5- Tonometer
- 6- Cross _ Cylinder
- 7- Snellen Chart
- 8- Trail Lens
- 9- Slit Lamp

- 10- Adult Trailframe
- 11- Infant Trailframe
- 12- Pen Light
- 13- Maddox Wing
- 14- Prism Bar
- 15- Ishihara Color Test

تجهیزات اپتومتری کلاس دو :

- 1- Contact Lens Set
- 2- Low Vision Set
- 3- Keratometer
- 4- Autorefractometer
- 5- Perimeter
- 6- Sinoptophore
- 7- Tangant Screen

بخش سوم :

پرونده مربوط به بیمار در بخش اپتومتری (ریفراکشن)

بخش چهارم :

پرونده بیمار در بخش کنتاکت لنز

بخش پنجم :

پرونده بیمار در بخش Low Vision

بخش ششم :

ظرفیت پذیرش و تعداد مراجعات :

الف : تعریف :

ماده ۱ : منظور از ظرفیت پذیرش , توانایی ارائه خدمات اپتومتری که توسط یک نفر

اپتومتریست در مراکز اپتومتری در طول یک دوره (شیفیت) کاری می باشد .

ماده ۲: واژه اپتومتریست در این استاندارد به فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی و بالاتر این رشته اطلاق می گردد.

تبصره: بدیهی است مسئولیت ارائه کلیه خدمات اپتومتری در مرکز متوجه

اپتومتریست مربوط خواهد بود.

ب: میزان پذیرش مراجعات:

ماده ۱: با توجه به اینکه سرویس به بیماران نیازمند ارتباط مستقیم اپتومتریست بوده و

حداقل ۲۰ دقیقه زمان ارائه خدمات با بیمار را می طلبد لذا در یک شیفت کاری حداکثر ۲۱

بیمار می توانند توسط یک اپتومتریست از خدمات اپتومتری استفاده نمایند.

ماده ۲: در صورتیکه سرویس دهی مرکز به بیش از ۲۱ بیمار در روز برسد به ازای هر

۲۱ نفر بیمار یک کارشناس اپتومتری مورد نیاز خواهد بود.

ماده ۳: به منظور دقت و اعمال نظرات مقتضی به مفاد استاندارد فوق ترجیحا "بهرتر

است مسئول بخش اپتومتری به اپتومتریست بخش محول گردد.

ماده ۴: خدمات اپتومتری برای Low Vision حداقل زمان لازم جهت ارائه خدمات یک

ساعت و نیم می باشد. لذا در یک شیفت کاری حداکثر ۵ بیمار می تواند توسط

اپتومتریست از خدمات اپتومتری استفاده کنند.